Ч. 88 Второк 22 цьвітня (4 мая) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львов. в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостнах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної

В доповненю справозданя з засіданя Палати послів дня 28 цьвітня подаємо ще слідуючі важнійші справи:

Дальша обструкция.

В поіменнім голосованю відкинено внесеня Шікера і Функого, щоби закон о чеках передати окремій комісиї, а президент Палати хотів піддати під голосоване внесене пос. Абрагамовича, щоби вибрано комісию судову з 24 членів, котрій би той закон передано.

Пос. Ґрос (німецкий поступовець) зазначив тогди, що его партия знаходить ся в положеню конечної оборони і длятого він ставить внесенє, щоби голосовано поіменно над внесенем Абрагамовича. Так і стало ся, а внесене принято 160 голосами против 70.

На порядку дневнім станули опісля перше читанє проєкту закона в справі угоди торговельної з Болгариєю. — Пос. ґр. Сільва-Тарука (консерватист) ставив внесенє, щоби сей закон передати маючій вибрати ся комісиї економічній з 36 членів. — По сім виступив пос. Лєхер (німецкий поступовець) і заявивши насамперед, що Палата послів знаходить ся у виімковім парляментарнім положеню говорив через дві години і перечив ся то з президентом, то послами, котрі перебивали ему его бесіду. Наконець ухвалено внесенє пос. Сільви-Таруки.

На порядку дневнім станула справа увільненя домів в Цельовацу на якийсь час від податку чиншового. — Пос. Діпавлі (з католицкої партиї народної) ставив внесенє, щоби сей проєкт закона передати комісиї податковій з 36 членів. — Пос. Доберніґ (з німецкої партиї народної) ставив внесенє, щоби сю справу котра єсть дуже пильна, бо розходить ся о пільгу в нужді, залагодити зараз в другім і третім читаню. Пильність внесеня відкинено. (Голоси: То скандал! — Пос. Майредер: Коли би то розходило ся о малі зелізниці в Галичині, то ті панове вже би встали). — Ухвалено внесенє Діпаблї'го.

Внесеня і інтерпеляциї.

Пос. Герольд поставив внесенє, щоби розправи в найвисшім Трибуналі судовім і касацийнім відбували ся, в тій мові, в якій відбували ся в першій інстанциї. — Пос. др. Сільвестер домагав ся підвисшеня платні возьним. — Пос. Шенерер жадав заказаня на биржи т. зв. інтересу диференцийного.

Посли Аксман і Ґреґоріґ інтерпелювали президента міністрів в справі достави для служби двірскої лїбериї та уніформів, доказуючи, що коли давнійше мали ту доставу кілька фірм віденьских, тепер віддано еї лиш одній фірмі М. Тіллер. (Пос. Шнайдер: То преці свояк гофрата Вечля, Тіллер, жид!) — Пос. Коронїні запитував президента міністрів, чи звістно ему, що князь-епіскоп Цорн в Гориції небезпечно занедужав а причиною того став ся намістник Рінальдіні, котрий єсть великим ворогом Славян і противником поглядів та чувства справедливости епіскопа.

Борба о розпоряджения язикові.

Пос. Іро поставив внесенє, щоби єго пильне внесенє в справі розпорядженя язикового для Чех було на слідуючім засіданю поставлене на звичайний порядок дневний і зажадав над сим своїм новим внесенем поіменного голосованя. — Пос. Функе підпер се внесенє і зажадав ще, щоби всї три пильні внесеня в сїй справі були зараз поставлені на порядок дневний до першого читаня. — Опісля прийшло до поіменного голосованя і внесенє, щоби пильні внесеня послів Іра, Функого і Штайнвендера поставити на порядку дневнім слідуючого засіданя, відкинено 161 голосами против 97.

8. засїданє Палати послів з дня 30 цьвітня 1897.

Найбільшу часть сего засїданя заняло пильне внесенє социяльних демократів в справі розвязаня орґанізациї всїлякої катеґориї служби зелізничої і низших урядників зелізничих. На самім початку засїданя предложив міністер зелізниць проєкт викупна зелізниці Львів-Белзець на власність держави.

Міністер ґр. Вельзерсгаймб відповідав відтак на інтерпеляцию пос. Іра в справі орґанізациї цельского баталіону і висланя єго на Крету. Міністер сказав, що не може дати на ту інтерпеляцию відповіди, бо справа не належить до єго ресорту. Так розпорядило міністерство війни після звкона з 31 мая 1888 р. Потреба мобілїзациї була тим умотивована, що полк той не мав до розпорядимости ніяких урльопників, а доповнене в инший спосіб воєнної стопи баталіонів не було би відповідним зі взглядів орґанізацийних і службових, а також з огляду на виобразованє войска.

Пос. Шенерер запитував, чи внесеня в справі розпоряджень язикових будуть поставлені на порядок дневний безпосередно по пильних внесенях. Президент відповів, що в сїй справі відбуде ся нарада предсїдателів клю-

Селяньскі видумки.

Чи наші селяни укладають собі тепер такі гарні пісні і казки, як колись укладали, нїхто напевно не знає. Коли слухати тепер їх пісень і казок, то здає ся, що по селах як загибає домашний промисл, так пропадає і витворюванє нових пісень і казок; все, що по селах нинї сьпіває ся і „каже ся“, то добро з давних часів, відновлене троха відповідно до новійших обставин, але очивидно з признаками старосьвіткими. Замість давного „козака“ в пісні чуємо тепер про „вояка, жовняра“, але сама пісня таки не нинїшна і не вчерашна; замість давних 12 літ служби у войску сьпівають тепер про три роки служби в піснях, але сї пісні також не нові; замість давних козочних царів, що мали скляні замки, згадують тепер в казках про цісарів і міністрів, але ті казки очевидно мають по сто, двіста, або й ще більше літ.

Сей застій в творчости народній не можна нічому иншому приписати, як лише новійшій культурі. Як перше не міг селянин купити собі в найблизшім місточку сукна чи полотна на свою одежу і тому сам старав ся о все в селї, так само не міг він перше займити своеї цікавої голови книжками або ґазетами, бо або тих ще не було, або сам був неписьменний — і тому бавив себе і других своїм власним витвором, своїми піснями, своїми казками. Тепер же майже в кождім селї найде ся бодай кільканайцять або й кількадесять письменних людий, найде ся в читальни ґазета а книжка в хатї, папір і оловець, перо і чорнило — а з появою тих річий в селяньских хатах творчість селян меншає, фантазия їх не лїтає як перше попід хмари, а починає ходити по землї. Що бачимо на дїтях і старших людях, то саме можемо завважити і на народї, до котрого щораз більше добирає ся осьвіта. Він був і тепер ще в богато руских околицях є як та дитина; знаня житя і сьвіта у него мало, за те фантазиї і цікавости богато. Але як дитина дорастаючи пізнає ріжні науки і перестає вірити у свої дитячі видумки, так і нарід, чим більше вчить ся, тим більше тратить охоту сам видумувати байки і бавити ними себе і других, особливо коли нині може заспокоїти свого цікавого духа книжками і ґазетами.

Та ще далеко-далеко до того, коли по наших селах замість своїх пісень станують сьпівати пісні з опер і оперетох і заким дїтям, замісць казати казку, дадуть ґазетку *Дзвінок* в руку, або замісць успокоювати їх старосьвітскими піснями, станують їм грати на арістонах. Як в кождім селї маємо письменних і неписьменних людий, так в цїлім краю (в Галичинї і на Буковинї) маємо цїлі околиці більше або менше осьвічені. Пізнати можна се по тїм, як н. пр. приймають ся де еміґрацийні аґітациї. Є села і околиці, в котрих люди не легко дають ся звести; а є знов такі, в котрих леда дурисьвіть, леда яка байка затуманить людий відразу і то так сильно, що нїяким чином не отверезиш. В таких околицях ще найбільшу силу має та селяньска фантазия, що видумала стілько казок. Прегарні і дивні суть нераз казки, але біда з ними, коли в них вірять і старі дїти.

Остатними часами з ріжних причин притисла наших селян нужда. Нїчо дивного, що в нужді шукають они собі ратунку і вибирають ся за море, де думають лїпше жити. Але дивне і цікаве у нашого народу то, що їх так часто спонукає придивити ся своїм злидням і затужити за лїпшим житем, від кого они сподївають си помочи і де. В тім зьати нераз таку дитячу простодушність, що приходить ся жалувати наших селян, котрі самі необлудні так легко дають ся зводити; алеж нати також їх правдиву прихильність до голови держави, під котрим судило ся їм жити. Селянин, що програв справу у всїх судах і пішки вибирає ся до Відня до цісаря в надії, що лише він один ему прихильний, — се вправдї чоловік, про котрого треба сказати, що не знає ладу на сьвітї, але в котрого треба цїнити отсе синівске довіре до свого найстаршого наставника, бо в тім довірю лежить вся сила кождої держави. Такого селянина треба навчити, чого він не знає, але підкопувати отсе довіре — не годить ся нїкому. Нема щасливої держави, в котрій всї верстви дивлять ся па себе бісом і не вірять нїкому.

бів. — Пос. Доберніґґ жалував ся па поступоване президента в справі внесеня о заряджене поіменного голосованя, поставленого ним на послїднім засїданю. — Пос. Врабец жалував ся на нарушене реґуляміну.

По сім розпочала ся дискусия над пильним внесенем пос. Феркавфа (социял-демократ) в справі розвязаня орґанїзациї товариств зелїзничих. Бесїдник мотивував обширно пильність внесеня і жадав вибраня для тої справи окремої комісиї, зложеної з 36 членів. Бесїдник виступив дуже остро против мінїстра зелїзниць а відтак полемізував з оречением, мотивуючим розвязане орґанїзациї товариств зелїзничих і взивав Палату, щоби ухвалила пильність.

Президент мінїстрів ґр. Баденї дав обширне поясненє сеї справи, а его заяву подамо пізнїйше.

Обжалованє міністрів.

Під конець сего засїданя поставили посли Кайзер Гохенбурґ і товариші (з нїмецкої партиї народної) внесенє, щоби зі взгляду на виданє розпорядженє язикове міністрів ґр. Баденїго, ґр. Ґляйспаха, ґр. Ледебура, др. Білїньского і бар. Ґлянца поставити в стан обжалованя за нарушенє 19 арт. основних законів державних і §. 13 загального поступованя судового. Під взглядом формальним жадали переданя сего внесеня комісиї з 24 членів. — Подібне внесенє поставили пос. Функе і товариші (з партиї поступової). В сім послїднім внесеню каже ся: Виданем сего розпорядженя нарушили члени мінїстерства сьвідомо і умисно конституцию, бо уживанє краєвих языків в урядах і кваліфікация урядників щодо язика може бути розширене і установлене лиш на основі 19 арт. Основних законів державних, а не самовільним і одностороннім розпорядженем поодиноких міністрів.

Новинки.

Львів дня 3-го мая 1897.

— **Відзначеня.** Є. В. Цїсар надїлив бурмістра міста Стрия Людв. Ґеттінґера кавалерским хрестом ордеру Франц Йосифа, а кондуктора австрийских зелїзниць державних Йос. Шиґовского і інспектора поліциї в Стрию Едв. Брімера срібними хрестами заслуги з короною.

— **Іменованя.** Президия ц. к. Дирекциї скарбу іменувала концептового практиканта Мих. Павлицкого концепістом.

— **Почетного відзначеня** дочекав ся учитель сїльскої народної школи в Косові п. Ігнатий Крижановский. Дня 1-го цьвітня с. р. відбували ся в Чорткові в сали Ради повітової загальні збори чортківского відділу Товариства пчільничо-огородничого. На засїданю тім вибрано новий видїл товариства в той спосіб: Головою вибрано Йосифа Мисловского, властителя дібр Звиняча, заступником Ігнатия Крижановского, а секретарем Генрика Мошиньского учителя з Калиновцини. При кінци зборів наступило роздїлене насїня і книжок надісланих центральним зарядом, а відтак вручено п. Крижановскому від членів товариства дуже красно викінчену адресу за працю около розвою товариства і за цїлком безплатне роздане громадам, школам, урядам парохіяльним або поодиноким господарям, звиж шість тисячів деревець овочевих. При замкненю засїданя ухвалено вислати дрови Теофілеви Цесельскому яко презесови заряду центрального Товариства письмо з подякою за его заходи і працю около добра товариства. — *Г. Мошиньский*, секретар.

— **Право їзди I-ою клясою.** На спільній конференциї директорів зелїзниць признано урядникам мінїстерства зелїзниць, почавши від VIII. ранґи і урядникам державних зелїзниць, почавши від VII-ої ранґи, право їзди I-ою клясою на всїх зелїзничих шляхах, що належать до зелїзничого звязку. То розпорядженє дає урядникам і їх родинам не лиш право до їзди на вільні карти, видавані через дирекцию, але й до закупна білєтів по цїнах „для персоналю“ на основі видаваних в тій цїли річних і одноразових леґітимаций.

— **Стан засївів в Австриї** з половини цьвітня: Озимі засїви перезимували дуже добре і розвинули ся по більшій части лїпше, ніж торік. Миши поробили шкоди в многих околицях Моравии, Чехії і Шлеска. Ярі засїви на окінченю. На разї стан засївів вдоволяючий. Роботи коло кукурузи, бараболь і бураків зачались на добре. Стан ріпаку менше вдоволяючий.

— **Огні.** В Велику пятницю вибух з незнаної причини грізний пожар в Боднарцї, горлицкого повіта. Погоріло 13 господарств, між тими 5 неасекурованих. Пожар був такий сильний, що люди не встигли нїчого виратувати, а один господар не видячи ратунку, з розпуки кинув ся в поломінь, де найшов смерть. В огни погибло 7 штук худоби. Близько 60 осіб лишило ся без кута, без хлїба і одежи. Шкода виносить до 12.000 зр.

— **Дрогобицка рада повітова** уконституувала ся дня 29-го цьвітня. Маршалком вибрано ґр. Стан. Тарновского зі Спятинки, а віцемаршалком посла до сойму краєвого Леонарда Висневского. До видїлу увійшли пп.: Граф, Фаєрштайн, Йос. Шраєр, посол Охримович, адв. др. Кмицикевич і др. Герцль.

— **Великодна пригода.** Першого дня на Великдень в Старих Мамаївцях під Лужанами лучила ся нещастна пригода. В часї служби Божої стріляли з моздірів, або як на Буковинї в деяких околицях кажуть з гаківниць. Один вистріл був такий нещасливий, що деревляний чіп, яким забивають моздірі, ударив в груди селянку Калину Савюк і убив єї на місци.

— **Пострілив** побережника Фелїкса Сїткевича в орошенецкім лїсі на Буковинї знаний лїсовий злодїй Юрко Черновцан з Орошен і зранив его дуже небезпечно. За злочинцем глядає жандармерия.

— **Засипаний.** Занятий при копаню піску робітник Дмитро Мафтуряк з Погорилівки пожив наглої смерти. З гори скотила ся на него велика скала і убила на місци, а відтак засипала его трупа земля, що зсунула ся разом зі скалою.

— **Убийство чи самоубийство?** Перед кількома днями помер в Чернівцях муляр Петро Галечук на маленьку рану. Але що смерть наступила несподївано скоро, то зарядила судова комісия обдукцию тїла. Показало ся, що Галечук помер на отроєнє, але чи він сам отруїв ся, чи яка чужа рука згладила его зі сьвіта, покаже хиба дальше слїдство.

— **Заморив ся голодом.** В Вайцен на Угорщинї найдено в одній комнатцї францішканьского монастиря трупа колишного монаха Юрия Гаттера, що відобрав собі житє заморившись голодом. Гаттер вів колись торговлю полотном у Вайцен, але що інтерес зле ішов, вступив до монастиря. Строге житє монаха не припало єму до смаку, то-ж удав ся за дальшим хлїбом до Будапешту. Але і тут житє єму не усьміхало ся, він вернув ся назад до Вайцен і сховав ся до вежі монастиря. Зробив собі там леговище з соломи і написав вуглем на стінї такі слова: „Дня 8 марта. Кілько хрестиків нарисую на стінї, тілько днїв голодував я і терпів спрагу. До десяти днїв умру“. Коли по 50 днях найдено трупа, достережено під повисшими словами девять знаків. Отже нещасливий чоловік погиб по девятьох днях або не мав більше сили писати. Числив 50 лїт.

Телеґрами.

Будапешт 3 мая. Австрийска депутация квотова вибрала підкомітет, зложений з пп. Яворского, Бера, Думби, Менґера і Цедвіца. Той підкомітет порозумів ся вже з угорским.

Атини 3 мая. Греки в виду напору Турків уступили ся з Фарзалї. Жителї з Домокос утїкають з міста в сторону як до Лямії. Армія стоїть готова до борби.

Атини 3 мая. В суботу вступили Греки знову до Епіру і заняли Філїпіядес без опору. Турки все ще держать ся в Пентеніґадиї.

Я хотів би звернути увагу на один душевний обяв з еміґрацийного руху наших селян, котрий дуже добре зрозуміли всякі еміґрацийні аґенти, але не вміли оцїнити ті, що мають усунути причини еміґрациї. Се вправдї зовсїм прості видумки селяньскі, котрі можна назвати і пустими, але они проте для наших селян дуже характеристичні, бо сьвідчать о тім довірю їх до цїсарскої родини, про яке я згадав, а котре пошанувати і скорше чи пізнїйше нагородити потрібно вже для того самого, що таке довірє в народї, то неоцїнений капітал.

Вже від кількох лїт маємо сильнїйшу еміґрацию з нашої держави, особливо з Галичини і в остатних часах з Буковини. І вже від кількох лїт чуємо про один випробований спосіб заманюваня наших селян за море. Їм кажеся, що в Бразилиї або в Канадї є хтось з нашої цїсарскої родини і просить їх до себе. Кілько людий пішло в Бразилію на чутку, що там ніби-то проживає Архикнязь Рудольф, се через кілька лїт счисляли наші ґазети. Нарід собі думав, що коли там жиє невіджалованої памяти Архикнязь, та ще й просить їх до себе, то вже-ж там мусить бути добре. І він вірив у ту казку і ішов, не спитавши броду.

Возьмім кілька таких казок для прикладу. Між буковиньскими селянами, від коли між них кинули ся торік аґенти, настали чудні казки про Канаду. Розумна наука нїколи в сьвітї не приймає ся так скоро між селянами, як ті казки, що їх видумає біда і туга за лїпшим житем. Кажуть селяни, що то якийсь інжинер відкрив Канаду, але там була сама мрака. Став він з другими Бога просити, аби ту мраку забрав — і мрака зникла. Тогди цїсарі стали льосувати ту нову землю, кому з них она має припасти. І вильосувала єї невістка нашого цїсаря, Стефанїя. Тому то, кажуть, та земля належить під нашого цїсаря. — Коли селянам пояснити, що так не є, як они собі думають, они знають лише одну відповідь: „А люди кажуть, що то нашого цїсаря земля“. Треба довгої розмови, аби їм розповісти, де лежить Канада та до кого належить.

Або ось друга чутка: В Чорнім Потоцї рухнули ся т. зв. Канадники і розголосили, що вибирають посла до Канади, поклали своїх виборцїв — таких як они — і були би може перейшли, як би не жиди, а є їх там добра горстка. Ще инші видумані чутки пустили в селї, ніби мали би посли цїсаря до Канади вибрати, бо кажуть, що в Канадї нема цїсаря, то і права не буде, а люди там самі без права злодія де небудь і за що як злапають, вішають бідного без суду і права на гак, слуп, вербу або крак, ба і таких, що не хотять робити, також вішають — навіть нема до кого рекурс подати. Такі там у Канадї мають бути безправства.

А ще третя казка, в котрій чого як чого, а фантазиї справдї найбільше. Аби єї розуміти, треба пригадати, що торік в деяких буковиньских околицях був великий град, котрий — як довідуємо ся з байки — падав з причини змиї з Канади. — Дївчина горошівска оповідала ту казку одному побережникови з Добринівских лїсів, а від него посередно ми дізнали ся. Отже з Канади надлетїла страшна змия з 24 головами. Аби єї не пустити в наш край, дав Бог великий град. Наробив той град і на Буковинї великої шкоди, але за то й обірвав крила тій змиї і она впала в Молдаві. Страшна потвора на 12 метрів довга. Там она й до нинї лежить, не може летїти, тілько рунтає ся. Їсть глину. А закопати єї боять ся, бо цїлий сьвіт засмердїв би ся від неї. Коло неї стоять з канонами і чекають на комісию; післали до цїсаря, аби прийшов порадити, що з тим робити.... — Невеличка то байка, але сьвідчить доволї о буйнїй фантазиї наших селян. Та фантазия і найбільше їм шкодить, бо як видумує і змиї з Канади, так видумує і край дармоїдів за морем.

Се правда; однак при тім всїм таки цїкаво, що наш селянин радо йде в ті землї, про котрі думає, що они під нашим цїсарем, або в котрих ніби-то жиє его невістка; при тім всїм таки то поучаюче, що в Канадї без цїсаря наш селянин „права“ не сподїває ся, бо той цїсар вміє дати раду навіть і змиї з Канади з 24 головами. Кілько в тих селяньских видумках кромі фантазиї довіря, простодушного вправдї, але за те якого великого, якого сильного! Се довірє, ся надія на добру опіку тягне наших людий сотки миль за море!

А вже найлїпший доказ сего великого довіря до цїсарскої родини мали ми з судової розправи, в Чернівцях, яка відбула ся минувшої середи 28 квітня. Хто визискав се довірє?

Канеа 3 мая. Ісмаіл протестував против постанови адміралів в справі заосмотрюваня в поживу глубини острова і жадав або знесеня або повного заведеня бльокади.

Переписка зі всіми і для всіх.

Питане: У мене захорував кінь, — ветеринар виїхав, я люди сказали: коня п о ш а н у л о. До кількох днів кінь згинув. Може хто з Вп. Читателів „Народ. Часописи“ мігби сказати мені через ту часопись, що то за слабість „п о ш а н у л о? — І. М. — (Шкода, що Вп. питаючий не подає близших познак хороби коня; можна би може лекше здогадати ся, що то за слабість, котру люди означують словом „пошануло“. Але може й без того буде комусь се слово знане, отже нехай буде ласкав подати нам єго поясненє. Додамо ще, що повисше питане наспіло з Яворівщини. — *Ред.)*.

О. — ска в У.: По правді сказавши средства проти веснянок нема. Они у деяких людий витворюють ся з природної конечности під впливом сильнїйшого сьвітла і тепла сонця. Яка тому причина — доси ще не висліджено; єсть лиш здогад, що веснянки суть послїдні слїди виродженя ся полудневої чорної раси в північну білу і доказ, як великою єсть сила природи в расовій окремінности людий, коли слїди єї по многих, а многих тисячах лїт все ще не можуть зовсім щезнути. На веснянки можна би ужити слїдуючої мішанини, котру треба дати зробити собі в аптиці: пять сотих ґрама (0·05 ґр.) сублімату (їдке, гризуче твориво, котре робить ся із живого срібла, вітриолю і соли), 300 ґрамів емульзиї (молока) з гірских мікдалів, і півтора ґрама (1·5) тинктури Бензое. В ту мішанину мочить ся платок і прикладає ся на місця, вкриті веснянками. Скоро платок висхне, треба знов змочити і приложити та робити так через кілька днів, доки аж веснянки зовсім не щезнуть. Чи они по якімсь часї знову не покажуть ся, то инша річ. — **Неумундурований:** Мундури не викликала мода, хоч безперечно мода має великий вплив на ношенє мундурів і в наших часах може таки й дуже значно до того причиняє ся. Початку ношеня мундурів треба шукати у войску і то вже в глубокій старинї, а причиною була потреба установленя однакової одежі для многих тисячів людий раз задлятого, щоби скорше і лекше можна всїх убрати, відтак, щоби одіж була для борців догідна, а наконець і задля того, щоб завести якусь одностайність з одної сторони імпонуючу своєю масою, з другої вже самим видом роблячу вражінє і викликуючу страх у противника. До дальшого розвою мундурів причинила ся немало кастовість, а відтак і чужі елементи в якімсь народї, котрі вже самою ношею зазначували свою власть і своє панованє. Яко средство виховуюче мундури на наш погляд, не мають нїякого значіня, хиба лиш таке, що піддержують якусь кастовість і розбуджують почутє якоїсь висшости, котрої по найбільшій части нема. Від злих обичаїв мундур не охоронить, а зрівнати бідних з богатими також не зрівнає. Подивіть ся лиш на двох однорічних охотників у войску, а зараз спізнаєте, котрий з них бідний (служить на цісарский кошт), а котрий богатий (служить на власний кошт); мундур з далека нїби однаковий, але близька побачите зараз велику ріжницю. Так само має ся річ і зі шкільними мундурами. Мундур для молодїжи шкільної добрий лиш в інститутах, де через кілька лїт з ряду перебуває по кілька сот хлопців і де родичі навіть що до одежи спускають ся на настоятелїв тих інститутів. У войску не мундур сповняє місию цивілізацийну, але дисциплїна; люди учать ся там управильненого способу житя, порядку, чистоти і послуху. Але не дасть ся заперечити, що й сам мундур робить в маленькій части свій вплив — люди привикають до уживаня вигіднїйшої і відповідаючої вимогам одежи. — **Табака в Город.:** На урядників при зелїзницях принимають лиш укінчених правників або технїків. Инші мусять робити іспит інтеліґенцийний, отже й Ви мусїли би єго робити; вимагає ся знаня предметів шкіл середних. Людий з іспитом інтеліґенцийним приділяють звичайно де служби в руху і по якімсь часї треба складати іспит фаховий. В теперішних часах дуже трудно, щоби когось допустыли до сего іспиту, позаяк єсть богато фахових людий з висшими студиями. Подавати ся до того іспиту потреба до дотичної дирекциї руху. Найлїпше було би, як би Ви в своїй справі спитали ся о раду якого начальника найблизшої до Вас стациї зелїзничої. — **Івась Чумак в Черниховцях:** Слава Богу на віки! Не журися тим любий Івасю, що Тобі ледви 12 лїт, а ти вже висший як той, котрому 15 лїт. Видко така вже твоя урода; будеш високого росту. То буває по людех. Лиш треба шанувати ся, не пустувати і добре живити ся, щоби тїла і сил прибувало. Високого росту нема чого встидати ся, а Тобі тим менше, бо Ти, як видко, хлопець розумний і цікавий; як на 12 лїт, то й красно і розумно пишеш. Видко, любиш читати, коли заглядаєш до „Часописи“ і знаєш вже як і до кого написати. Лиш учи ся пильно і дальше, а певно нїхто не скаже колись до Тебе тою приповідкою: „Іване, чого ти такий дурний? — Що з того, коли великий! — Ти будеш і великий і розумний. — **Ів. М. у Вільш.:** Скоро звихнена нога у клячи добре зложена в сустави, то кляч може й перестане храмати, але й в тім річ, чи добре зложена, а того преці не можемо знати; то міг би сказати лиш ветеринар оглянувши коня.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок анї карт кореспонденцийних до відповіди).

Очивидно, не ті, що маловажать такі чутя в народї, лише простий пройдисьвіт, котрий — видко — знав, на що наш нарід зараз дає ся ловити. Називає ся він Василь Семаковский; чоловік він трийцять кілька лїтний і носить паньскі фаворити та паньску одежу. У селян може уходити за великого пана, бо й виступає всюди по паньски і як великий „приятель“ народу. Так він і удавав перед буковиньскими селянами нї більше тілько самого пок. Архикнязя Рудольфа. Звістна річ, смерть пок. Архикнязя заскочила всїх горожан Австриї так несподївано, що такі простодушні селяни, як наші, і доси не хотять вірити, щоби се була правда. А що они пок. Архикнязя дуже любили і не без підстави уважали своїм приятелем, то і доси раді би єго бодай у своїй фантазиї бачити живим. Кажуть навіть, що він виїхав лише до Бразилиї, або що він ходить перебраний поміж наших людий, аби добре пізнати їх положене і потім помогти. Знав ту видумку селяньску Василь Семаковский і визискав єї по своєму. Говорив селянам, що він цісарский син Рудольф, що ходить поміж нарід, аби пізнати єго біду, лише хвилево потребує гроший, отже просив о позичку і обіцював звернути сторицею. І наші селяни давали єму гроші, думали, що справдї позичають цісарскому синови, а той „цісарский син“, зібравши гроші в одним селї, щезав і являв ся в другім селї, аби так само визискати — скаже хто: темноту, а я скажу: добре серце наших селян. І подумати собі, що той чоловік через три роки дурив так наших селян і жив з того! Аж торік в листопадї зовсїм припадково єго приловили у Вижници, отсе в середу засудили на півтора року вязниці. Кілько людий він обдурив, хто там знає! Селяни давали гроші; може пізнїйше і приходило їм на думку, що дали ся піддурити, ала де-ж би они дали о тім знати до жандармериї?! А може се справдї „цісарский син“ — думали они собі і мовчали. Коли-ж єго приловили, зголосило ся до суду кількох селян, що о тім дізнали ся, і посьвідчили, що в одежі і в грошах дали єму 136 зр. 50 кр. Що не всї обдурені селяни зголосили ся, то більше, як певно.

О чім-же сьвідчать і наведені висше видумки народні і та розправа судова? Поверховнїйший судя нашого народу скаже: „Нарід дурний“. Справдї, трудно з тим висказом сперечати ся, та чи більше нїчого не можна добачити у тих видумках селяньских? Я бачу в них не лише злу сторону, але і добру; бачу добре серце наших людий, бачу віру в опіку Монарха і прихильність до єго родини. Та віра і та прихильність робить з наших людий знаменитих вояків, о чім сьвідчить істория; та віра і та прихильність зробить з наших селян і знаменитих горожан держави, що постоять за єї силу і славу, лише треба єї підтримувати дальше і в відповідний спосіб нагороджувати.

В. К.

Господарство, промисл і торговля.

Торг збіжевий.

Львів дня 28-го цьвітня: Пшениця 7·50 до 7·75 зр.; жито 5·25 до 5·50; ячмінь броварний 5·50 до 6·—; ячмінь пашний 4·75 до 5·— овес 5·75 до 6·—; ріпак 11·— до 12·—; горох 5·— до 8·—; вика 4·50 до 5·75; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·50 до 4·75 гречка —·— до —·—; конюшина червона галицка 25·— до 40·—; шведска 50·— до 65·— біла 30·— до 40·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·— до 5·31; нова 5·— до 5·31; хміль —·— до —·—.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймае

абонамент на всі дневники

по цінах оригінальних.

Млин водний на 2 каміні і 4 морги ґрунту недалеко великого міста, 2 кільометри від зелізниції. Адреса: **А. Коневич**, Львів ул. Личаківска ч. 4. 27

Інсерати

„оповіщеня приватні“), як для „Народної Часописи“ так також для „Ґазети Львівскої“ принимае лиш „Бюро дневників“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА, при улиці Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Бюро оголошень і дневників

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах оригінальних.

До

Народної Часописи, Ґазети Львівскої, і Przeglą-du

може липше се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручае:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилае ся катальоґи.

Апарати фотографічні

Прибори для фотографів так фахових як аматорів

Репродукциї найкрасших образів і діл штуки, рами, листви до рам, і т. п. предмети продае найдешевше найбільший фабричний склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **ЛЮДВИК ФАЙҐЛЬ** Пасаж Гавсмана 8.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера